Barn, barndom og barnehage 2016-17

Pensumliste

MVBBB6000 Barn og barndom (15 stp)

Det tas forbehold om at pensumendinger kan forekomme.
Ca 1050 sider definert pensum. I tillegg skal studentene definere min 100 sider selvvalgt pensum
Titler med stjerne blir å finne i et kompendium.

Alvestad, M. (2012). Førskolelærere om læring i barnehagen – spor av læringskulturer. I T. Vist & M. Alvestad (red.) *Læringskulturer i barnehagen. Flerfaglige forskningsperspektiver*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. s. 67-89. (23 s.)*

Bae, B. (2004). *Dialoger mellom førskolelærer og barn – en beskrivende og fortolkende studie*. HiO-rapport nr.25. Oslo: Høgskolen i Oslo. (s. 9-27 og s. 217-234) (35 s.)*

Berger, P.L. & Luckmann, T. (2000). *Den samfunnsskapte virkelighet.* Bergen: Fagbokforlaget. (Del 1-3. s. 64-206). (143 s.)

Biesta, G. (2014) *Utdanningens vidunderlige risiko.* Bergen. Fagbokforlaget (Innledning, kap.1-4, 7, etterord)(93 s.)

Corsaro, W. and Eder,D. (1990) Children's Peer Cultures, *Annual Review of Sociology* , Vol. 16, pp. 197-220 (23s.)

Fattore, T., J. Mason, et al. (2009). "When Children are Asked About Their Well-being: Towards a Framework for Guiding Policy." *Child Indicators Research* 2(1): 57-77. (20 s.)*

Fossland, J. (2004). Wilhelm von Humboldt: Dannelse og frihet – Det moderne universitetet. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.). *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (14 s.)

Gilliam. L. & Gulløv, E. (2012) Sivilisering. Et perspektiv på oppdragelse, omgangsformer og distinksjoner. I: Gilliam. L. & Gulløv, E. (red.) *Siviliserende institusjoner. Om idealer og distinksjoner i opdragelse*. Bergen: Fagbokforlaget.(Kap.1) (22 sider)

Gulløv, E. (2004). Institutionslogikker som forskningsobjekt. I: Ambrosius Madsen, U. (red.) *Pædagogisk antropologi: refleksioner over feltbaseret viden*, s. 53-75. København: Hans Reitzels Forlag.*

Hall, S. (2001). Foucault: Power, knowledge and discourse. In M. Wetherell, S. Taylor & S. J. Yates (red.), *Discourse theory and practice: A reader* (pp. 72-81). London: Sage.*

James, A., Jenks, C. & Prout, A. (1998). *Theorizing Childhood*. Oxford, UK: Polity Press. (kap.3, 4, 5)(63 s.)

Koch, A. B. (2013) «Børns perspektiver på trivsel. Aktivitet og underaktivitet i børnehaven.» *Nordic Early Childhood Education Research.* (6)10, s. 1-23, (23 s.) https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/397

Lee, N. (2001). *Childhood and society. Growing up in an age of uncertainty*. Buckingham: Open University Press. (s. 5-54). (49 s.)*

Löfdahl, A. and M. Folke-Fichtelius (2015). "Preschool's new suit: care in terms of learning knowledge." *Early Years: An International Research Journal.* (13 s.) (eller på svensk:

"Förskolans nya kostym: omsorg i termer av lärande och kunskap" http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:767364/FULLTEXT01.pdf (15 s.)

Mahrdt, H. (2004). Hannah Arendt: Dannelse til humanitet. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.). *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (15 s.)

Nygård, M. (2015) Kvalitet i læring i barnehagen: En analyse av styringsdokumenter fra OECD og Norge. Nordisk barnehageforskning, VOL. 11(*7*), p. 1-18, https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/856

Pramling Samuelsson, I. and Carlsson, M.A. (2008). "The Playing Learning Child: Towards a pedagogy of early childhood." *Scandinavian Journal of Educational Research* 52(6): 623-641. (18 s.) http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00313830802497265

Säljö, R. (2016) *Læring - en introduksjon til perspektiver og metaforer.* Oslo. Cappelen Damm. (kap.?)(ca.100 s.)

Sandseter, E.B.H. (2013). Learning Risk Management Through Play. In O.F. Lillemyr, S. Dockett, and B. Perry (eds) *Varied Perspectives on Play and Learning*. Information Age Publishing. (18 s.)*

Schousboe, I. (2003). «Leg og udvikling af antisociale kompetencer.» *Psyke & Logos*. Vol 24. 228-256 (28 s.) https://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/psyke/article/viewFile/8623/7196

Seland, M. (2009). *Det moderne barn og den fleksible barnehagen. En etnografisk studie av barnehagens hverdagsliv i lys av nyere diskurser og kommunal virkelighet.* (PhD), NTNU, Trondheim. (kap. 2, 5, 12)(70 s.) https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/268972/287722_FULLTEXT01.pdf?sequence=1

Steinnes, J. (2011). For en mindre danning. Med Deleuze og Guattari på søk etter danningsbegrepet. I K. Steinsholt & S. Dobson (2011). *Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap.* Trondheim: Tapir akademisk forlag. (18 s.)

Steinsholt, K. (2011). Oppdragelse, pedagogikk og opplysning. Et tilbakeskuende blikk på noen sentrale dannelsesperspektiver. I K. Steinsholt & S. Dobson (2011). *Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Trondheim: Tapir akademisk forlag. (75 s.)

Søndergaard, D.M. (2009) Mobning og social eksklusionsangst. I: Søndergaard, D.M., Kofoed, J.R (red.) *Mobning. Sociale processer på afveje.* København. Hans Reitzels Forlag (38 s.)

Øksnes, M. (2008). «Lekens ontologiske betydning hos Hans-Georg Gadamer: dialog, fest og dannelse.» *BARN* 26(3): 75-88. (13 s.) http://www.ntnu.no/documents/10458/20989841/oeksn.pdf

Øksnes, M. & Steinsholt, K. (2004). Nel Noddings: Pedagogikk er et spørsmål om å gi naturlig omsorg. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.). *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (15 s.)

Østrem, S. (2015) Profesjonsutøvelse i et spenningsfelt. I: Hennum, B.A., Pettersvold, M. og Østrem,S: (red). *Profesjon og kritikk.* Bergen. Fagbokforlaget (38s.)

Åmot, I. & Skoglund, R.I. (2012). Anerkjennelsens kompleksitet i pedagogiske institusjoner. I: R.I. Skoglund, I. Åmot, & G.I. Heggvold (red.). *Anerkjennelsens kompleksitet i barnehage og skole*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 17-40). (24 s.)*

Åmot, I., & Ytterhus, B. (2014). "'Talking bodies': Power and counter-power between children and adults in day care." *Childhood*. 21(2): 260-273 (14 s.) http://chd.sagepub.com/content/21/2/260

Det forventes at man i tillegg forholder seg til aktuelle rapporter, stortingsmeldinger, NOU'er, rammeplaner og lovverk i som er relevante i forhold til barnehagesektoren.

+ 100 sider selvvalgt pensum (kan velges fra listen over anbefalt)

Anbefalt litteratur:

Berg, J.O. (2003). Det selvskapende barnet. I S. Sagberg & K. Steinsholt (red.) *Barnet. Konstruksjoner av barn og barndom.* Oslo: Universitetsforlaget. s. 63-80. (18 s.)*

Burr, V. (2015). *Social constructionism.* 3rd Edition. London/New York: Routledge.

Tullgren, C. (2003). *Den välreglerade friheten: att konstruera det lekande barnet*. PhD-avhandling, Lärarutbildningen, Malmö högskola. PhD. http://dspace.mah.se/bitstream/handle/2043/7828/valreglerade_friheten.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kaurel, J. (2015) Effektstudien som utdanningspolitisk styringsdokument. I: Hennum, B.A., Pettersvold, M. og Østrem,S: (red). *Profesjon og kritikk.* Bergen. Fagbokforlaget (43s.)

Sandvik, N. (red.)(2015) *Småbarnspedagogikkens komplekse komposisjoner – Læring møter filosofi.* Bergen. Fagbokforlaget.

Gulpinar, T., Hernes, L. og Winger, N.(red.)(2016) *Blikk fra barnehagen.* Bergen. Fagbokforlaget.

Johansen, S. L. (2011). Medialiseret legepraksis i børns hverdagsliv. Hvad betyder det at være "digital native"? *Barn*, Vol. 29 (3-4). (s. 111-129). (19 s.) https://www.ntnu.no/documents/10458/401506857/Johansenendelig.pdf/71011e12-9f61-4587-a0dd-677c66a5ace6

Titler markert med * vil være tilgjengelige i elektroniske kompendium på It's Learning eller bli gjort tilgjengelige på annen måte. Det kan forekomme endringer her.

Aktuell litteratur i forbindelse med skriveprosesser: Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære: skriving i høyere utdanning.* Oslo: Abstrakt.

MVBBB6100 Barnehagen i et historisk og samtidig perspektiv (15 stp)

Det tas forbehold om at pensumendinger kan forekomme.

Adamson, P. (2008). *The child care transition. A league table of early childhood education and care in economically advanced countries*. Innocenti Research Centre. Florence: UNICEF. http://www.unicef.or.jp/library/pdf/labo_rc8.pdf (s. 3-36) (33 s.)

Alvestad, T., Bergem, H., Eide, B., Johansson, J.-E., Os, E., Pálmadóttir, H., Pramling Samuelson, I. & Winger, N. (2014). Challenges and dilemmas expressed by teachers working in toddler groups in the Nordic countries. *Early Child Development and Care,* Vol. 184 (5). (s. 671-688) (17 s.)

Bae, B. (2009). Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærer og barn. *Barn,* Vol. 27 (1). (s. 9-28) (20 s.) https://www.ntnu.no/documents/10458/20989938/bae.pdf

Bengtsson, J. & Løkken, G. (2004). Maurice Merleau-Ponty: Kroppens verdslighet og verdens kroppslighet. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.). *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (555-570) (16 s.)

Biesta, G. (2009). *Læring retur: demokratisk dannelse for en menneskelig fremtid*. København: Unge Pædagoger. (Kap. 6) (23 s.)

Bjørnestad, E., & Samuelsson, I. P. (2012). *Hva betyr livet i barnehagen for barn under tre år? En forskningsoversikt*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus. (s. 11-17, s. 68-88) (26 s.)

Dahlberg, G. & Moss, P. (2005). *Ethics and politics in early childhood education.* London: Routledge (Kap.1-4) (97 s.)

Drugli, M. B. & Undheim, A.M. (2012). 'Relationships between young children in full-time day care and their caregivers: a qualitative study of parental and caregiver perspectives.' *Early Child Development and Care,* Vol. 182 (9). (s. 1155-1165) (11 s.)

Gilliam. L. & Gulløv, E. (2015). Samfunnets barn. Sivilisering, barnesyn og institusjonalisering. I L. Gilliam & E. Gulløv (red.) *Siviliserende institusjoner*. *Om idealer og distinksjoner i oppdragelse*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 2) (24 s.)

Gilliam. L. & Gulløv, E. (2015). Samfundets børn. Civilisering, barnesyn og institusjonalisering. I L. Gilliam & E. Gulløv (red.) *Siviliserende institusjoner. Om idealer og distinksjoner i oppdragelse*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 9) (36 s.)

Greve, A. (2009). Vennskap mellom de yngste barna i barnehagen. *Nordisk barnehageforskning,* Vol. 2 (2). (s. 91-98) (7 s.) https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/348/341

Grindland, B. (2011). Uenighet som demokratisk praksis i måltidsfellesskapet på småbarnsavdeling. *Nordisk Barnehageforskning,* Vol (4)2. (s. 75-90) (15 s.) https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/308

Gulløv, E. (2015). Tidlig sivilisering. Et flertydig arbeid. I L. Gilliam & E. Gulløv (red.) *Siviliserende institusjoner*. *Om idealer og distinksjoner i oppdragelse*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 3) (35 s.)

Johansson, J.-E. (2004). Friedrich Wilhelm August Fröbel: Fritt tänkande och samhandlande barn. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.) *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 260- 273) (13 s.)

Kjørholt, A. T., & Seland, M. (2012).The Kindergarten as a Bazaar: Freedom of Choice and Social Life Among Children. I A.T. Kjørholt & J. Qvortrup (eds.). *The Modern Child and the Flexible Labour Market. Early Childhood Education and Care.* London: Palgrave Macmillan. (s. 168-185) (18 s.)

Korsvold, T. (2008). *Barn og barndom i velferdsstatens småbarnspolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 13-39, 133-172, 237-153) (77 s.)

Korsvold, T. (2011). Barndom. Barnehage. Inkludering. I T. Korsvold (red.) *Barndom. Barnehage. Inkludering*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 9-31) (22 s.)

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal akademisk. (Kap. 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 17 og 18) (110 s.)

Lauritsen, K. (2011). Barnehagen i kulturell endring- tilpasning og motstand. I T. Korsvold (red.) *Barndom. Barnehage. Inkludering*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 55-76) (21 s.)

Lunneblad, J. (2013). *Den mångkulturella förskolan. Motsägelser och möglighetar.* Lund: Studentlitteratur. (s. 9-68) (59 s.)

Merleau-Ponty, M. (1964). *The Primacy of Perception*. Chicago: Northwestern University Press. (s. 3-11) (9 s.)

Nilsen, R. D. (2011). Født med ski på beina? På ski i et fargerikt fellesskap. I T. Korsvold (red.) *Barndom. Barnehage. Inkludering*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 151-172) (21 s.)

Os, E., & Bjørnestad, E. (2016). Undersøkelse av støtte til samspill mellom småbarn. Et kritisk blikk på ITERS-R-skalaen. I T. Gulpinar, L. Hernes, & N. Winger (red.), *Blikk fra barnehagen* Bergen: Fagbokforlaget. (s. 69-95) (26 s.)

Palludan, C. (2007). Two tones: The core of inequality in kindergarten? *International Journal of Early Childhood,* Vol. 39 (1). (s. 75-91) (16 s.)

Pettersvold, M. (under utgivelse). "Children's participation as a site for struggle and recognition." *International Journal of Children's Rights* (20 s.)

Rossholt, N. (2010). Gråtens mange ansikter. Toner og tempo i barnehagen. *Nordic Studies in Education,* Vol 30. (s. 102-112) (10 s.) https://www.idunn.no/ts/np/2010/02/art03

Seland, M. (2013). "Nei! Jeg vil ikke!" Hvordan forstå barns motstand i barnehagen som en del av deres danning til demokrati? I A. Greve, S. Mørreaunet, & N. Winger (Eds.), *Ytringer om likeverd, demokrati og relasjonsbygging i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 163-175) (12 s.)

Von Oettingen, A. (2004). Jean-Jacques Rousseau: Den moderne-paradoksale-oppdragelse. I K. Steinsholt & L. Løvlie (red.). *Pedagogikkens mange ansikter*. Oslo: Universitetsforlaget. (10 s.)

Ødegaard, E. Eriksen (2011). Deltagende handlingsrom i barnehagen-dynamikk og vilkår. I T. Korsvold (red.) *Barndom. Barnehage. Inkludering*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 130-150) (20 s.)

824 s.

Anbefalt litteratur:

Biesta G. (2007). "Don't count me in" - Democracy, education and the question of inclusion. *Nordic Studies in Education*, Vol. 27 (1). (s. 18-29) (11 s.) https://www.idunn.no/file/pdf/33192582/dont_count_me_in_-_democracy_education_and_the_questionofinclusion.pdf

Bratterud, Å., Sandseter, E.B.H. & Seland, M. (2012). *Barns trivsel og medvirkning i barnehagen. Barn, foreldre og ansattes perspektiv.* Trondheim: NTNU Samfunnsforskning (90 s.) (utvalgte sider) http://www.ntnu.no/documents/10293/e209a87f-58a4-4fb5-8be6-9b3d5f458462

Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T.L. (2010). *Skrive for å lære: skriving i høyere utdanning*. Oslo: Abstrakt. (utvalgte sider)

Eide, B. & Winger, N. (2003). *Fra barns synsvinkel: intervju med barn - metodiske og etiske fleksjoner*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. (Kap. 5, 7 og 8) (49 s.) (utvalgte sider)

Eide, B. J., Hognestad, K., Svenning, B., Winger, N. (2010). Små barns stemmer i forskning. Noen refleksjoner om etikk i forskning om små barns hverdagsliv i barnehagen. *Barn,* Vol. 28 (3). (s. 31-46) (15 s.) https://www.ntnu.no/documents/10458/20992327/Eidemfl.pdf

Halkier, B. (2010). *Fokusgrupper.* Oslo: Gyldendal. (126 s.) (utvalgte sider)

Johansen, S. L. (2011). Medialiseret legepraksis i børns hverdagsliv. Hvad betyder det at være "digital native"? *Barn*, Vol. 29 (3-4). (s. 111-129) (19 s.) https://www.ntnu.no/documents/10458/401506857/Johansenendelig.pdf/71011e12-9f61-4587-a0dd-677c66a5ace6

Moss, P. (2016). Why can't we get beyond quality? *Contemporary Issues in Early Childhood,* Vol. 17(1). (s. 8-15) (8 s.)

Seland, M. (2012). Barnehagens nye rom sett i lys av diskurser om livslang læring. I A. Krogstad, G. Hansen, W. Knudsen & T. Moser (red.) *Rom for barnehage – Et flerfaglig perspektiv på barnehagens fysiske miljø.* Bergen: Fagbokforlaget. (13 s.)

Rossholt, N. (2015). En posthuman kropp; en endeløs kollektiv dans sammen med Deleuze og Guattari. I A.M. Otterstad & A.B. Reinertsen (red.) *Metodefest og øyeblikksrealisme*. Bergen: Fagbokforlaget. (13 s.)

Minimum 200 sider selvvalgt pensum velges fra listen over anbefalt litteratur. Det selvvalgte pensumet godkjennes av faglærere.

Det forventes at en i tillegg forholder seg til aktuelle rapporter, stortingsmeldinger, NOU'er, rammeplaner og lovverk som er relevante i forhold til barnehagesektoren.